

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY VI W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

OCENA CELUJĄCA

Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania. Doskonale opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej. Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej. Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie. Aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych. Z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim. Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym. Wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe. Odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów. Współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań. Wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi. Interpretuje głosowo utwory poetyckie. Przygotowuje adaptację sceniczną. Przygotowuje i prezentuje portfolio lub prezentację multimedialną. Posiada umiejętności z zakresu nauki o języku wyższe niż przewidywane w programie nauczania klasy V.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej. Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności. Zazwyczaj aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych. Bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim. Wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

Kształcenie literackie i językowe

Wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym. Doskonale potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV (opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis wyglądu przedmiotu i postaci, dialog,

list, kartka pocztowa, zaproszenie, życzenia, odmowa, przeprosiny, powitanie, przepis, ogłoszenie, zawiadomienie, podziękowanie, pamiętnik, notatka w postaci schematu) i w klasie V (gratulacje, plan odtwórczy ramowy i szczegółowy, instrukcja, opis krajobrazu lub dzieła sztuki) Zachowuje trójdzielną kompozycję opowiadania. Dbą o prawidłowy układ graficzny wypowiedzi pisemnej – akapity. Redaguje opowiadanie z dialogiem. Redaguje twórcze opowiadanie z cechami charakterystycznymi dla mitu. Objasnia morał wypływający z bajki. Wykazuje się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu. Samodzielnie sporządza plan odtwórczy (ramowy i szczegółowy) tekstu literackiego i kompozycyjny własnej wypowiedzi. Nazywa cechy bohatera i przywołuje czyny, zachowania, które o tym świadczą. Potrafi nazywać stany psychiczne i ich przejawy. Ma bogaty zasób słownictwa i umiejętnie się nim posługuje. Samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych. Analizuje utwór poetycki, wskazując elementy poznane w klasie IV (epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast, wersy, rymy, osobę mówiącą w wierszu) i w V (przenośnia, wątek, wiersz nierymowany). Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji. **Fleksja i składnia**

Biegłe rozróżnia części mowy poznane w klasie IV i V. Łączy przymiotnik z rzeczownikiem, odmienia i określa przypadek, liczbę i rodzaj. Określa rolę przymków w zdaniu. Podaje poprawne formy liczebników. Klasyfikuje rodzaje wypowiedzeń, podaje ich przykłady. Nazywa części zdania, wskazuje sposób ich wyrażenia. Buduje zdania złożone podrzędnie i współrzędnie. Układa zdanie pojedyncze rozwinięte według podanego wzoru (trudniejsze przykłady).

Fonetyka

Omawia zależność brzmienia głosu od ruchów i pozycji narządów mowy. Podaje wszystkie zasady akcentowania wyrazów w języku polskim omawiane na lekcjach.

Ortografia i interpunkcja

Poprawnie zapisuje wyrazy z „i”, „j” po spółgłoskach. Prawidłowo stosuje przecinki w zdaniu złożonym.

OCENA DOBRA

Kształcenie literackie i językowe

Czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania. Jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo - stylistyczne, logiczne i ortograficzne. Samodzielnie poprawia błędy wskazane przez nauczyciela. Potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie V W wypowiedziach próbuje oceniać i wartościować problemy, zjawiska dotyczące języka, literatury oraz kultury. Nazywa cechy gatunkowe mitu i bajki. Poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy fragmentów lektury. Poprawnie posługuje się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV.

Fleksja i składnia

Określa formę gramatyczną czasowników. Stosuje w zdaniu czasownik w formie osobowej i nieosobowej. Poprawnie odmienia czasownik typu: umiem, rozumiem, idę. Uzasadnia pisownię rzeczownika, odwołując się do odmiany. W zdaniu wskazuje przyimki i wyrażenia przyimkowe, określa ich rolę. Tworzy przysłówki od przymiotników, stosuje je w zdaniach i określa ich rolę. Określa formę gramatyczną przymiotnika z rzeczownikiem. Określa przypadek liczebnika i rzeczownika. Zastępuje słowem liczebniki podane cyfrą i odwrotnie. Stosuje w zdaniu liczebnik zbiorowy w odpowiednim przypadku. Przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie. Przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego rozwiniętego (na łatwych przykładach). Rozpoznaje i nazywa określenia rzeczownika i czasownika w zdaniu. Przekształca zdanie pojedyncze na złożone i odwrotnie. Układa zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie.

Fonetyka

Określa cechy głoski. Poprawnie akcentuje wyrazy na 3. i 4. sylabie od końca.

Ortografia i interpunkcja

Stara się poprawnie zapisywać wyrazy z „i”, „j” po spółgłoskach i samogłoskach. Poprawnie zapisuje cząstki -bym, -byś, -by (w czasownikach) Poprawnie zapisuje „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem.

OCENA DOSTATECZNA

Kształcenie literackie i językowe

W wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnej budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa i ortografii. W miarę samodzielnie potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie V. Opanował technikę poprawnego czytania i doskonali ją pod względem dykcji, intonacji, akcentowania. Poprawia błędy wskazane przez nauczyciela przy pomocy słownika ortograficznego. Wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze (miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia). Odróżnia zdarzenia i postacie fantastyczne od realistycznych w poznanych utworach. W utworze lirycznym wskazuje epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast. W miarę samodzielnie posługuje się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV.

Fleksja i składnia

Tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej (i odwrotnie). Określa formę fleksyjną rzeczowników. Odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki. Rozpoznaje rzeczownik w roli podmiotu. Rozpoznaje czasownik w roli orzeczenia. Łączy przymiotnik z rzeczownikiem i odmienia przez przypadki. Rozpoznaje w zdaniu liczebnik. Rozróżnia zdanie i równoważnik zdania. Podaje przykłady typów zdań. Łączy w zespoły składniowe wyrazy tworzące zdanie. Wpisuje zdanie w podany wykres (prostsze przykłady). Z podanych zdań pojedynczych tworzy zdanie złożone.

Fonetyka

Odróżnia samogłoski od spółgłosek. Rozróżnia rodzaje głosek. Dzieli wyraz na sylaby. Poprawnie akcentuje wyrazy na 2. sylabie od końca.

Ortografia i interpunkcja

Poprawnie zapisuje „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem (bez wyjątków). Poprawnie zapisuje liczebniki.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Otrzymuje ją uczeń, którego zasób wiedzy i umiejętności pozwala na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadania o niewielkim stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe

Technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu. Względna poprawność

językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez ucznia analizowanego zagadnienia. Błędy językowo - stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki uczeń włożył w ich napisanie.

Fleksja i składnia

Rozróżnia części mowy. Wskazuje podmiot, orzeczenia i określenia. Odmienia przez przypadki rzeczownik w prostej odmianie. Odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy, rodzaje. Odmienia przymiotnik przez przypadki. Potrafi wskazać zdanie, równoważnik zdania, zdanie pojedyncze, zdanie złożone.

Fonetyka

Dzieli wyraz na głoski, litery i sylaby. Stara się poprawnie akcentować wyrazy na 2. sylabie od końca.

Ortografia i interpunkcja

Zna podstawowe zasady ortograficzne. Wstawia przecinek przed powtórzonym spójnikiem.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji, składni, słownictwa, fonetyki, ortografii, w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową w klasie piątej. Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu dopuszczającym. Wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym. W wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych. Nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności. Nie potrafi skorzystać ze słowników i encyklopedii.